

Clustervakdidactiek gezondheidswetenschappen (H002426)

Cursusomvang (nominale waarden; effectieve waarden kunnen verschillen per opleiding)

Studiepunten 6.0

Studietijd 180 u

Aanbodsessies en werkvormen in academiejaar 2024-2025

A (semester 1)

Nederlands

Gent

hoorcollege

peer teaching

zelfstandig werk

werkcollege

Lesgevers in academiejaar 2024-2025

Haerens, Leen

GE30

Verantwoordelijk lesgever

Aangeboden in onderstaande opleidingen in 2024-2025

Master of Science in de logopedische en audiologische wetenschappen (afstudeerrichting audiologie)

6

stptn

aanbodsessie

A

Master of Science in de logopedische en audiologische wetenschappen (afstudeerrichting logopedie)

6

A

Master of Science in Biomedical Sciences

6

A

Vorbereidingsprogramma tot Educatieve Master of Science

6

A

Educatieve Master of Science in de gezondheidswetenschappen (verkort traject) (afstudeerrichting diergeneeskunde)

6

A

Educatieve Master of Science in de gezondheidswetenschappen (verkort traject) (afstudeerrichting farmaceutische wetenschappen)

6

A

Educatieve Master of Science in de gezondheidswetenschappen (verkort traject) (afstudeerrichting medische wetenschappen)

6

A

Educatieve Master of Science in de gezondheidswetenschappen (verkort traject) (afstudeerrichting sociale gezondheidswetenschappen)

6

A

Educatieve Master of Science in de gezondheidswetenschappen (verkort traject)

6

A

Onderwijstalen

Nederlands

Trefwoorden

Lesvoorbereiding, leerplannen, leerdoelen, onderwijsvormen, microteaching, klasmanagement, media, toetsvormen, evaluatie, feedback, reflectie, zorgbeleid, diversiteit, differentiatie.

Situering

Dit opleidingsonderdeel draagt bij tot de realisering van de basiscompetenties voor leraren en de opleidingscompetenties van de educatieve masteropleiding UGent, zoals opgenomen in de opleidingsfiche en geconcretiseerd in de competentiematrix, te consulteren op www.ugent.be/educatievemaster.

Inhoud

Belangrijke opmerkingen:

Aangezien aanwezigheid in de lessen verplicht is, kan dit opleidingsonderdeel vanaf lesweek 3 niet meer opgenomen worden in het curriculum.

Hoorcolleges, werkcolleges en microteaching in campus Brugge worden enkel georganiseerd vanaf een minimum van 10 studenten ingeschreven in Brugge.

Hoorcolleges: Het generieke gedeelte bestaat uit hoorcolleges waarin de praktische vertaalslag gemaakt wordt van thema's die aan bod komen in de algemene opleidingsonderdelen. Topics die aan bod komen zijn:

- leerplannen van diverse onderwijsnetten

- competentieprofielen in het hoger onderwijs
- didactische werkvormen eigen aan het vakgebied
- leermaterialen ontwikkelen
- media hanteren binnen het didactisch handelen
- evaluatie- en toetsvormen eigen aan vakgebied
- feedback, reflecteren en evalueren
- klasmanagement
- taalzorg
- zorgbeleid
- diversiteit
- differentiatie

Werkcolleges: Hoorcolleges worden afgewisseld met werkcolleges. In het werkcollege gaan de studenten aan de slag met de theorie door deze toe te passen op hun eigen toepassingsgebied.

Peer-teaching / Microteaching: In de peer-teaching (microteaching) gaan studenten met de verkregen informatie uit de hoor- en werkcolleges aan de slag, waarbij ze aantonen dat ze de behandelde vakdidactische thema's kunnen vertalen in een concrete les (vb. keuze voor haalbare en zinvolle werkvormen in functie van de doelstellingen, efficiënt en doelgericht inschakelen van media). Bovendien geeft elke student twee maal les, waarbij op basis van feedback van lesgevers en medestudenten en eigen reflecties, het les geven gaandeweg geoptimaliseerd wordt. Hoewel studenten zelf lesgeven binnen hun eigen toepassingsgebied, observeren ze ook de lessen van hun mede-studenten en geven ze elkaar feedback op de gegeven les. Op die manier kunnen ze eenzelfde vakdidactisch thema (vb. differentiatie) vanuit een veelheid aan perspectieven bekijken.

Zelfstandig werk: De input uit de hoorcolleges, werkcolleges en microteaching vormt het vertrekpunt voor het maken van een schriftelijk werkstuk waarbij studenten o.a. een finale les van 50 min. uitwerken. In het werkstuk tonen studenten aan hoe ze de inhoud van de behandelde onderwerpen effectief hebben toegepast binnen de finale les.

Begincompetenties

Studenten worden omwille van de inhoudelijke afstemming tussen de oriëntatiestage en de clustervakdidactiek geadviseerd deze vakken gelijktijdig op te nemen.

Eindcompetenties

- 1 Domeinspecifieke kennis en vaardigheden aanwenden en verdiepen.
- 2 De eindtermen en leerplannen van het eigen vakgebied interpreteren met het oog op les- en periodeplanning.
- 3 Relevante doelstellingen kiezen en formuleren (lesdoelstellingen, periodeplandoelstellingen).
- 4 Relevante leerinhouden/leerervaringen selecteren, structureren en vertalen in opdrachten en leeractiviteiten.
- 5 Een positieve, veilige en krachtige leeromgeving creëren die aansluit bij de beginsituatie van de leerlingen en responsief is voor de heterogeniteit binnen de leergroep.
- 6 Een korte, heldere uiteenzetting geven en daarbij flexibel gebruik maken van media.
- 7 Activerende werkvormen demonstreren.
- 8 Ontwerpen van formatieve en summatieve evaluaties met het oog op remediëren en differentiatie.
- 9 De eigen pedagogische en didactische opdracht en aanpak in team bespreekbaar maken.
- 10 Een efficiënt lesverloop creëren, passend in het geheel van het onderwijsaanbod met het oog op de begeleiding en oriëntering van de leerlingen.
- 11 Op correcte wijze administratieve taken uitvoeren.
- 12 Door kritische zelfevaluatie en reflectie het eigen functioneren bevragen en bijsturen.
- 13 Overleggen en samenwerken binnen een team.
- 14 In dit opleidingsonderdeel wordt doorheen de diverse gehanteerde onderwijsvormen aandacht besteed aan de ontwikkeling en de evaluatie van de attitudes zoals bepaald in de basiscompetenties. In het bijzonder zal aandacht

besteed worden aan volgende attitudes: beslissingsvermogen, relationele gerichtheid, kritische ingesteldheid, leergierigheid, organisatievermogen, zin voor samenwerking, verantwoordelijkheidszin en flexibiliteit. Doorheen de microteaching wordt ook beheersing beoogd van de taalcompetenties zodat de leraar het leer- en ontwikkelingsproces kan begeleiden in het Standaardnederlands (cf. 'iedere leraar een taalleraar').

Creditcontractvoorwaarde

Toelating tot dit opleidingsonderdeel via creditcontract is mogelijk na gunstige beoordeling van de competenties

Examencontractvoorwaarde

Dit opleidingsonderdeel kan niet via examencontract gevolgd worden

Didactische werkvormen

Werkcollege, Hoorcollege, Zelfstandig werk, Peer teaching

Toelichtingen bij de didactische werkvormen

Voor het gedeelte theorie worden interactieve hoorcolleges aangeboden. Voor het gedeelte oefeningen worden werkcolleges aangeboden en krijgen de studenten in de loop van het semester een opdracht waarvan de deadline tijdig meegedeeld wordt via Ufora.

Voor de student-leraren in een LIO-baan worden voor dit opleidingsonderdeel geen uitzonderingen gemaakt.

Dit opleidingsonderdeel gaat uit van verantwoord gebruik van generatieve artificiële intelligentie (GAI). Tijdens de lessenreeks wordt toegelicht wat hieronder verstaan wordt.

Studiemateriaal

Type: Syllabus

Naam: Opdrachten

Richtprijs: Gratis of betaald door opleiding

Optioneel: nee

Taal : Nederlands

Aantal pagina's : 16

Beschikbaar op Ufora : Ja

Online beschikbaar : Ja

Beschikbaar in de bibliotheek : Nee

Beschikbaar via studentenvereniging : Nee

Type: Andere

Naam: Vakinformatie

Richtprijs: Gratis of betaald door opleiding

Optioneel: nee

Taal : Nederlands

Beschikbaar op Ufora : Ja

Online beschikbaar : Ja

Beschikbaar in de bibliotheek : Nee

Beschikbaar via studentenvereniging : Nee

Gebruik en levensduur binnen het opleidingsonderdeel : eenmalig

Gebruik en levensduur binnen de opleiding : regelmatig

Gebruik en levensduur na de opleiding : niet

Bijkomende info: Onder vakinformatie vinden de studenten de jaarplanning terug (pdf), de ppt van de inleidende les en de groepsindeling voor de microteaching (word). Dit materiaal is online beschikbaar op ufora.

Type: Andere

Naam: Lessen

Richtprijs: Gratis of betaald door opleiding

Optioneel: nee

Beschikbaar op Ufora : Ja

Online beschikbaar : Ja

Beschikbaar in de bibliotheek : Nee

Beschikbaar via studentenvereniging : Nee

Gebruik en levensduur binnen het opleidingsonderdeel : regelmatig

Gebruik en levensduur binnen de opleiding : intensief

Gebruik en levensduur na de opleiding : regelmatig

Bijkomende info: Er wordt een combinatie van verschillende leermaterialen gebruikt (ppt, pdf, leerpaden,...). Deze

Referenties

- M. Ploegman; D. de Bie. Aan de slag! Inspirerende opdrachten voor beroepsopleidingen. Bohn Stafleu van Loghum, 254 p
- M. Verharen. Als alles op de schop gaat. Bohn Stafleu van Loghum, 203 p
- Nurse Education Today (uitgeverij Elsevier)
- Nurse Education in Practice (uitgeverij Elsevier)
- N. van Halem, H. De Leeuw, T. Stuut. Zakboek werkbegeleiden in Zorg en Welzijn. Bohn Stafleu, 2008, 100p.
- M. Bos, Coaching en diversiteit, een pragmatische kijk op modellen die werken. BohnStafleu van Loghum 2013, 144 p.
- H. Bijkerk, Activerend opleiden: didactiek voor resultaatgericht-beroepsonderwijs, BohnStafleu van Loghum, 2012, 369 p.
- Onderwijs en gezondheidszorg (<https://onderwijsengezondheidszorg.nl/>)

Vakinhoudelijke studiebegeleiding

- Begeleiding en feedback door het team van onderwijsdidactici en de verantwoordelijke lesgever (Prof. L. Haerens).
- Informatieve ondersteuning via Ufora.
- Opvolging aan de hand van een digitaal portfolio.
- Voor meer informatie contacteer Isabel Sandra (isabel.sandra@ugent.be).

Evaluatiemomenten

periodegebonden en niet-periodegebonden evaluatie

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de eerste examenperiode

Mondelinge evaluatie, Peer en/of self assessment, Werkstuk

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de tweede examenperiode

Mondelinge evaluatie, Peer en/of self assessment, Werkstuk

Evaluatievormen bij niet-periodegebonden evaluatie

Vaardigheidstest, Participatie, Peer en/of self assessment, Werkstuk

Tweede examenkans in geval van niet-periodegebonden evaluatie

Examen in de tweede examenperiode is enkel mogelijk in gewijzigde vorm

Toelichtingen bij de evaluatievormen

Niet periodegebonden evaluatie

Niet periodegebonden evaluatie op basis van opdrachten gekoppeld aan de microteaching (peer-teaching): lesvoorbereidingen, lesrealisatie(s), reflecties, observaties/peer-assessments. Studenten worden tevens beoordeeld op basis van medewerking en attitude tijdens de microteaching.

Periodegebonden evaluatie

Het schriftelijk werkstuk bestaat o.a. uit het voorbereiden van een finale les van 50 min. (lesvoorbereiding, leermateriaal, media,...). Studenten stellen in een mondelinge presentatie hun werkstuk aan elkaar en aan de lesgevers voor, waarna vragen gesteld worden door de mede-studenten en de lesgevers. Voor de beoordeling van de presentatie + de kwaliteit van de antwoorden van de student wordt gebruik gemaakt van peer-assessment aan de hand van een rubric met criteria en een beoordeling door de lesgever.

Aanwezigheid is verplicht. Bij gewettigde afwezigheid wordt in overleg met de verantwoordelijk lesgever een vervangopdracht voorzien. Voor LIO-studenten gelden dezelfde afspraken als voor de andere studenten.

Eindscoreberekening

Niet periodegebonden evaluatie: 40%

- Peer-teaching (microteaching):
- voorbereiding: 10%
- leermateriaal: 5%
- lesgeven: 20%
- reflectie: 5%

Periodegebonden evaluatie: 60%

- Schriftelijk werkstuk: 40 %

- Mondelinge presentatie: 20 %:
- Peer-assesement: 5%
- Beoordeling lesgevers: 15%

Wanneer men niet deelneemt aan één of meer onderdelen van de evaluatie kan men niet meer slagen voor het geheel van het opleidingsonderdeel. Indien de eindscore een cijfer van 8 of meer op twintig zou zijn, wordt dit teruggebracht tot het hoogste niet-delibereerbare cijfer (hoogstens 7/20).

Aanwezigheid tijdens alle contactmomenten is verplicht. Onwettige afwezigheid leidt tot niet slagen. Dit geldt ook voor LIO studenten.

Faciliteiten voor werkstudenten

Te bepalen in overleg met verantwoordelijk lesgever.

LIO's bespreken hun traject met de verantwoordelijk lesgever.